

**SOORTGERICHT ONDERZOEK
NAAR VLEERMUIZEN
HUISMUS EN PLATTE SCHIJFHOREN
WESTEINDERWEG 2
TE STOMPWIJK**

SOORTGERICHT ONDERZOEK
NAAR VLEERMUIZEN
HUISMUS EN PLATTE SCHIJFHOREN
WESTEINDERWEG 2
TE STOMPWIJK

Colofon

Opdrachtgever: Loon- en mechanisatiebedrijf
P. van Leeuwen en Zonen
Westeinderweg 2
2266 HH Leidschendam

Adviesbureau: VanderHelm Milieubeheer B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
010 -249 24 60
info@vdhelm.nl www.vdhelm.nl

Projectfoto's: Dhr. ing. A. Kolders

Wijze van citeren: VanderHelm Milieubeheer B.V. (2019). Kenmerk 20190520. *Soortgericht onderzoek naar vleermuizen, huismus en platte schijfhoren te Stompwijk*, d.d. 08-10-2019

© VanderHelm Milieubeheer B.V.

Projectcode: 20190520

Verantwoording	Status / versie	Definitief, versie 1
	Datum	8 oktober 2019
Auteur	Dhr. ing. A. Kolders	
Kwaliteitscontrole	Mevr. M. Kortlever-Boer MSc	
Vrijgave	Mevr. ing. K.E. Orie-Vreugdenhil	

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
1.1 AANLEIDING	3
1.2 DOELSTELLING	3
1.3 DESKUNDIGHEID	3
1.4 KWALITEITSBORGING	3
1.5 VERANTWOORDING	4
2. PROJECTGEBIED	5
2.1 HUIDIGE SITUATIE	5
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN	6
2.3 RESULTATEN EERDER UITGEVOERD ECOLOGISCH ONDERZOEK	6
3. METHODE	7
3.1 VLEERMUIZEN	7
3.2 HUISMUS	9
3.3 PLATTE SCHIJFHOREN	9
3.4 OVERZICHT BEZOEKEN EN WEERGEGEVENS	9
4. ONDERZOEKSRESULTATEN EN INTERPRETATIE	11
4.1 VLEERMUIZEN	11
4.1.1. ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN	11
4.1.2. PAARVERBLIJFPLAATSEN	11
4.1.3. OVERIGE WAARNEMINGEN	12
4.2. HUISMUSSEN	12
3.3. PLATTE SCHIJFHOREN	13
5. TOETSING AAN WETGEVING	15
5.1 VLEERMUIZEN	15
5.2 HUISMUSSEN	15
5.3 PLATTE SCHIJFHOREN	15
6. CONCLUSIES	16
6.1 CONCLUSIES	16
6.2 VERVOLGSTAPPEN	16
REFERENTIELIJST	18

BIJLAGEN

1. REGIONALE SITUATIEKAART
2. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING
3. TIJDEN ZONSOPKOMST- EN ZONSONDERGANG
4. WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN TIJDENS VELDBEZOEKEN
5. WAARNEMINGEN HUISMUSSEN TIJDENS VELDBEZOEKEN
6. SOORTINFORMATIE WAARGENOMEN SOORTEN
7. TEKENING NIEUWE SITUATIE

1. INLEIDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. te Berkel en Rodenrijs heeft van Loon- en mechanisatiebedrijf P. van Leeuwen en Zonen opdracht gekregen voor het uitvoeren van een soortgericht onderzoek naar vleermuizen, huismus en platte schijfhoren, ter plaatse van de Westeinderweg 2 te Stompwijk.

1.1 AANLEIDING

De aanleiding tot het uitvoeren van een soortgericht onderzoek naar vleermuizen, huismus en platte schijfhoren, zijn de voorgenomen werkzaamheden binnen het projectgebied en de Wet natuurbescherming. De huidige woning met opstallen wordt gesloopt en het aanwezige groen wordt verwijderd. In de toekomst worden in het projectgebied twee woningen gerealiseerd. Uit een eerder door VanderHelm Milieubeheer B.V. in het projectgebied uitgevoerde ecologische quickscan (VanderHelm Milieubeheer B.V. kenmerk 20190482, d.d. 11-04-2019) blijkt dat in onderhavig projectgebied mogelijk nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen, huismus en de platte schijfhoren aanwezig zijn. Door de werkzaamheden kunnen eventueel aanwezige nesten, voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van voornoemde (beschermde) soorten worden beschadigd of vernield, wat een overtreding van de Wet natuurbescherming betreft. Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wet natuurbescherming wordt in eerste aanleg bepaald of nesten, voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen van de voornoemde soorten in het projectgebied aanwezig zijn.

1.2 DOELSTELLING

Doel van dit soortgericht onderzoek is het uitsluiten dan wel aantonen van de aanwezigheid van nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen, huismus en platte schijfhoren. Vervolgens wordt bepaald welke vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

1.3 DESKUNDIGHEID

De ingezette ecologen voldoen aan ten minste één van de door het Ministerie van Economische Zaken, zie box 1, genoemde voorwaarden en zijn daarmee gekwalificeerd als deskundige.

Box 1: Deskundigheid

Het Ministerie verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dienen te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet Natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals de Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of soortenbescherming.

1.4 KWALITEITSBORGING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is lid van het 'Netwerk Groene Bureaus (NGB) - Brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging'. De werkzaamheden die door VanderHelm Milieubeheer B.V. worden uitgevoerd, zijn gebaseerd op het door de NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). VanderHelm Milieubeheer B.V. is VCA** (versie 2008/05) gecertificeerd.

Onderhavig project is uitgevoerd in overeenstemming met het kwaliteitssysteem van VanderHelm Milieubeheer B.V. Dit kwaliteitssysteem is gecertificeerd conform de norm ISO 9001:2015.

1.5 VERANTWOORDING

VanderHelm Milieubeheer B.V. is een onafhankelijk adviesbureau en verklaart hierbij geen financiële of juridische belangen te hebben bij de uitkomst van het gevoerde onderzoek.

2. PROJECTGEBIED

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied is gelegen langs de Westeinderweg 2 te Stompwijk. Het projectgebied bestaat uit een woning met een schuur waar materieel wordt opgeslagen en een schuur waarin schapen worden gehouden. Op het terrein zijn diverse hokken aanwezig waar eenden, kippen en konijnen verblijven. Het gaat hier om kleine hokken bestaande uit hout en kippengaas. Daarnaast zijn diverse bomen en struiken aanwezig op het terrein. Langs de oost- en zuidkant van het projectgebied is een smalle watergang gelegen. Tussen het projectgebied en de Westeinderweg staat een dichte coniferen haag. De bomen in het projectgebied bestaan onder andere uit paardenkastanje, ruwe berk, zwarte els en esdoorn. De struiken bestaan onder andere uit sleedoorn, meidoorn en gewone vlier. Het projectgebied wordt aan de noord-, zuid- en oostzijde begrenst door landbouwgronden en aan de westkant is de Westeinderweg gelegen. De omgeving van het projectgebied bestaat uit landbouwgronden en aan de noordkant bevindt zich de A4, Vlietland en Starrevaat.

De begrenzing van het projectgebied wordt weergegeven in afbeelding 1. Voor de regionale ligging van het projectgebied wordt verwezen naar bijlage 1.

Tabel 1: Gegevens projectgebied

Projectgebied:	Westeinderweg 2
Straat:	Westeinderweg
Plaats:	Stompwijk
Gemeente:	Leidschendam
Provincie:	Zuid-Holland

Afbeelding 1: Begrenzing projectgebied met een rode lijn (Bron: Googlemaps)

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE EN WERKZAAMHEDEN

In het projectgebied worden diverse werkzaamheden uitgevoerd. De woning en twee schuren worden gesloopt en het groen in het projectgebied wordt verwijderd. In de toekomst worden in het projectgebied twee woningen met schuur gerealiseerd en wordt diverse bomen en struiken aangeplant. Mogelijk wordt de aangrenzende watergang verbreedt of omgelegd. In bijlage 7 zijn tekeningen van de geplande werkzaamheden opgenomen. De planning van de werkzaamheden is tijdens de uitvoering van het soortgericht onderzoek nog niet bekend.

2.3 RESULTATEN EERDER UITGEVOERD ECOLOGISCH ONDERZOEK

Op basis van de eerder uitgevoerde ecologische quickscan (VanderHelm Milieubeheer B.V., kenmerk 20190482, d.d. 11-04-2019) ter plaatse van de Westeinderweg 2 te Stompwijk wordt geconcludeerd dat de volgende juridisch zwaarder beschermde soorten worden verwacht:

Tabel 2: Beschermde soort(groep)en binnen het projectgebied en de bijbehorende vervolgstappen en/of te nemen maatregelen

Soort(groep)	Verwacht (V) / aangetroffen (A) : locatie	Vervolgstappen en te nemen maatregelen om overtreding Wet natuurbescherming te voorkomen
Vogels		
Huismus	V: dak	Het uitvoeren van een soortgericht onderzoek om de aan-/afwezigheid van nesten van de huismus aan te tonen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd conform kennisdocument Huismus (Bij12, 2017) in de periode van <u>1 april tot en met 15 mei</u> . Vervolgens kan worden bepaald of het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.
Categorie 5 en algemene broedvogels	A: woning en bomen, struiken en watergang	De werkzaamheden in de winter, buiten het broedseizoen, uitvoeren. Indien de werkzaamheden in het voorjaar en/of de zomer moeten worden uitgevoerd dient het projectgebied en de directe omgeving ('invloedsfeer van de werkzaamheden') voorafgaand aan de werkzaamheden te worden gecontroleerd op broedvogels. Als er inderdaad broedende vogels aanwezig zijn dient door een deskundig ecoloog te worden bepaald of de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.
Vleermuizen		
Diverse vleermuizen	V: woning en ruwe berk	Het uitvoeren van een soortgericht onderzoek om de aan-/afwezigheid van voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en meervleermuis aan te tonen. Dit onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het vleermuisprotocol (2017) in de periode mei tot en met september. Op basis van dit onderzoek kan dan worden bepaald of het aanvragen van een ontheffing op de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.
Vleermuizen	V	In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het actieve seizoen van vleermuizen (globaal van april tot november) of overdag in het actieve seizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is dient verstoring van vleermuizen door verlichting zoveel als mogelijk te worden voorkomen. Dit kan bijvoorbeeld door bouwlampen alleen te richten op de werkzaamheden en zo te voorkomen dat de omgeving wordt verlicht.
Slakken		
Platte schijfhoren	Verwacht	Een soortgericht onderzoek uitvoeren om het voorkomen in het projectgebied vast te stellen of uit te sluiten doormiddel van een veldbezoek in de periode juni t/m augustus.
Overige soorten		
Algemene en vrijgestelde soorten	A: watergang en tuin	- Voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild voorkomende flora en fauna. Aanwezige dieren de tijd gunnen om te kunnen vluchten. Als de watergangen gedempt dienen te worden zullen de watergangen moeten worden afgevisd. - Indien men onverwachts strikt beschermde soorten aantreft een deskundig ecoloog raadplegen om af te stemmen hoe een overtreding van de Wet natuurbescherming kan worden voorkomen. - Bij twijfel over de aanwezigheid van beschermde soorten de hulp van een deskundige in roepen.

3. METHODE

Het onderzoek naar nesten voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen, huismus en platte schijfhoren is gebaseerd op de ethische code van het Netwerk Groene Bureaus - Branchevereniging voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging (juni 2008 en februari 2010), het Kennisdocument Huismus (2017), gedeeltelijk de inventarisatiemethode zoals beschreven door Stichting Anemoon (platte schijfhoren) en het Vleermuisprotocol 2017.

3.1 VLEERMUIZEN

Algemeen

De bezoeken zijn met behulp van een batdetector (Pettersson D240X) en zaklampen uitgevoerd, zodat zowel zicht- en geluidswaarnemingen gedaan konden worden. Daarnaast is de warmtecamera (Pulsar Helion XP28) tijdens enkele bezoeken ingezet. Tevens is gebruik gemaakt van de opnamefunctie op de batdetector (met behulp van Edirol opname apparatuur) om waarnemingen terug te luisteren en te analyseren met behulp van het programma BatSound. Alle bezoeken zijn in verband met de veiligheid en grootte van het projectgebied uitgevoerd met een team van minimaal twee personen. De warmtecamera is ingezet om de eventueel aanwezige baltsterritoria en verblijfplaatsen exacter te kunnen bepalen. De inventarisaties zijn uitgevoerd bij goede weersomstandigheden (droog, windkracht < 4 Bft en temperatuur hoger dan 7°C).

Na het onderzoek conform het vleermuisprotocol is de directe omgeving van het projectgebied globaal in kaart gebracht op zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen.

In tabel 3 wordt aangegeven naar welke vleermuissoorten onderzoek is uitgevoerd en welke beschermde elementen per vleermuis worden verwacht.

Tabel 3: verwachte beschermde elementen per vleermuissoort

Soort	Type verblijfplaats			
	Zomer-	Kraam	Paar	Massa-winter
Gewone dwergvleermuis	Ja (G/B)	Ja (G)	Ja (G/B)	Nee
Laatvlieger	Ja (G)	Ja (G)	Ja (G)	Nee
Meervleermuis	Ja (G)	Ja (G)	Ja (G)	Nee
Rosse vleermuis	Ja (B)	Ja (B)	Ja (B)	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja (G/B)	Nee	Ja (G/B)	Nee
Watervleermuis	Ja (B)	Ja (B)	Nee	Nee

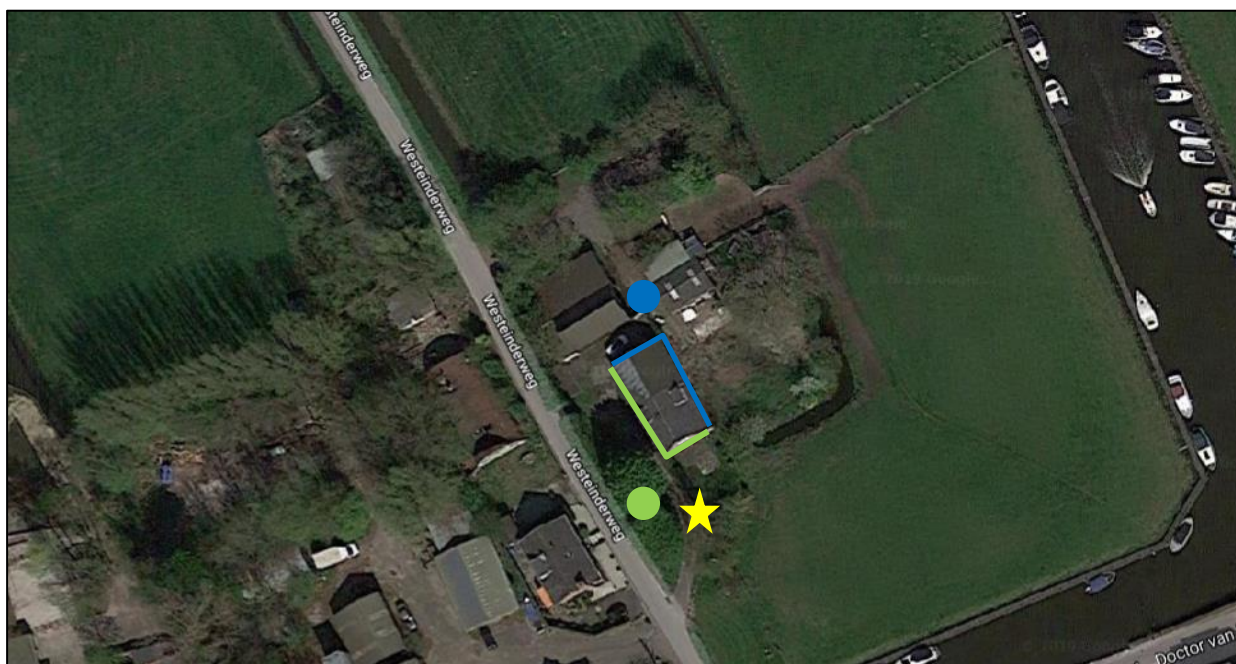
G = In de gebouwen, B = in de ruwe berk

Ten behoeve van het vaststellen dan wel uitsluiten van zomer-, kraam-, paar- en individuele winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis is de volgende werkwijze gehanteerd.

Zomerverblijfplaatsen en kraamverblijfplaatsen

In de periode van 15 mei tot en met 15 juli zijn drie veldbezoeken uitgevoerd ten behoeve van het vaststellen dan wel uitsluiten van zomerverblijf- en/of kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis. Hierbij zijn tussen het eerste en het laatste bezoek minimaal 30 dagen gelegen. Twee bezoeken zijn uitgevoerd in de avond om uitvliegende vleermuizen vast te stellen en om conform het protocol te werken voor de laatvlieger. Het andere bezoek is uitgevoerd in de ochtend om zwermende en/of invliegende vleermuizen rond het gebouw vast te stellen. Een uitvliegend, invliegend of zwermende vleermuis wijst op de aanwezigheid van een voortplantings- of rustplaats in het gebouw. In het projectgebied wordt de watervleermuis en meervleermuis verwacht. Om te voldoen aan de onderzoekplicht uit het vleermuisprotocol is in de avond de onderzoekstijd van één bezoek verlengd met een kwartier en van een bezoek in de ochtend met een uur.

Zowel de avond- als de ochtendbezoeken zijn uitgevoerd met twee personen. Er is op strategische punten gepost: persoon 1 heeft het zuidwestelijke deel van het woonhuis en de boom met holten onderzocht en persoon 2 heeft het noordelijke deel van het woonhuis onderzocht (zie afbeelding 2). Tijdens het onderzoek is alleen het woonhuis onderzocht. De schuren zijn gemaakt van hout of golfplaten en hier is geen spouw, openingen en kieren aanwezig waar vleermuizen beschut kunnen verblijven. Op basis hiervan kunnen verblijfplaatsen in de schuren worden uitgesloten.

Afbeelding 2: Met een stip is aangegeven op welke locaties tijdens avond- en ochtendbezoeken voor zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen is gepost door een deskundig ecoloog en welke gevel deze heeft onderzocht. De gele ster betreft de ruwe berk met holten.

Paarverblijfplaatsen

Ten behoeve van het vaststellen van de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen zijn vanaf 15 augustus tot 1 oktober twee bezoeken in de avond/nacht uitgevoerd. Hierbij is gelet op baltsende vleermuizen. Een paarverblijfplaats kan op twee manieren worden vastgesteld. Indien de baltsende vleermuis de paarverblijfplaats daadwerkelijk invliegt kan de locatie van de paarverblijfplaats worden vastgesteld. Indien deze niet kon worden vastgesteld is aangenomen dat de paarverblijfplaats zich in het baltsterritorium bevindt.

De avondbezoeken zijn uitgevoerd met 2 personen. Er is op strategische punten gepost: persoon 1 heeft het zuidwestelijke deel van het woonhuis en de boom met holten onderzocht en persoon 2 heeft het noordelijke deel van het woonhuis onderzocht. Vleermuizen baltsen een groot gedeelte van de avond en door met 2 personen te inventariseren zijn geen baltsende vleermuizen gemist (zie afbeelding 2).

Individuele winterverblijfplaatsen

Vooralsnog is geen betrouwbare methode beschikbaar om individuele winterverblijfplaatsen vast te stellen in spouwmuur of onder een dak omdat doorgaans niet de hele spouw kan worden overzien met een boomcamera of spiegel. Van zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven en paarverblijfplaatsen mag zekerheidshalve aangenomen worden dat deze ook als winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden, zolang de temperatuur niet te laag wordt (vorst) (Bij12, 2017). In onderhavig onderzoek is hier dan ook geen specifiek onderzoek naar verricht en wordt uitgegaan van een mogelijke aanwezigheid van individuele winterverblijfplaatsen indien zomer-, kraam- en of paarverblijfplaatsen zijn aangetroffen in het projectgebied. Bij strenge vorst is het aannemelijk dat gewone dwergvleermuizen verblijven in een massawinterverblijfplaatsen.

3.2 HUISMUS

Om uit te sluiten of aan te tonen dat huismussen een nest of rustplaats in het projectgebied bezetten zijn volgens de gestandaardiseerde methode (Kennisdocument Huismus, 2017) twee bezoeken tussen 1 april en 15 mei, met daartussen minimaal 10 dagen, uitgevoerd. Het onderzoek heeft tussen 2 uur na zonsopkomst en 2 uur voor zonsondergang en bij goede (warm en droge) weersomstandigheden plaatsgevonden. Ten tijde van het bezoek is gelet op één of meer van de volgende waarnemingen, wat duidt op een aanwezige nestlocatie:

- een zingend mannetje (veelal vanaf een hoge plaats zoals een dakgoot) of;
 - een paartje bij een potentiële nestplaats of;
 - balts, paring of ander gedrag waar uit geconcludeerd kan worden dat nesten aanwezig moeten zijn.
- Tijdens het onderzoek zijn het aantal broedparen en de (globale) locaties van de nesten vastgesteld.

Daarnaast is de directe omgeving van het projectgebied meegenomen tijdens het onderzoek naar de huismussen. Dit is uitgevoerd om een beter beeld te krijgen van mogelijke huismuspopulaties in de directe omgeving van het projectgebied.

3.3 PLATTE SCHIJFHOREN

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Handleiding Stichting Anemoon (Handleiding Slakken van de Habitatrichtlijn Waarnemen, d.d. 10 september 2009) met behulp van schepnet, onderzoeksbak, verrekijker en spiegelreflexcamera met macrolens. Om de aanwezigheid van de platte schijfhoren en essentieel leefgebied aan te tonen of te kunnen uitsluiten is in de periode tussen juni en augustus een inventarisatie uitgevoerd. Dit is de beste periode, omdat dan de onderwaterbegroeiing het meest is uitgegroeid.

De ondergedoken waterplanten worden met een schepnet verzameld om vervolgens te bepalen of hierop exemplaren van de platte schijfhoren aanwezig zijn. De slakken zijn in het veld direct op naam gebracht. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een loep/ camera met macrolens en witte onderzoeksbak.

3.4 OVERZICHT BEZOEKEN EN WEERGEGEVENS

In tabel 2 is een overzicht opgenomen van de in totaal acht uitgevoerde veldbezoeken. In tabel 3 zijn de weersomstandigheden op de dag van uitvoering weergegeven. Voor de tijden van zonsopkomst- en zonsondergang wordt verwezen naar bijlage 3.

Tabel 2: Uitgevoerd veldbezoek

Datum	Moment v.h. veldbezoek	Soortgroep	Tijdstip (begin - einde)	Uitvoerende(n)
29-04-2019	Dag	Huisumus	N.v.t.	Mevr. J. van der Poel MSc
09-05-2019	Dag	Huisumus	N.v.t.	Dhr. Ing. N. Alderliesten
17-05-2019	Avond	Vleermuizen	21.30 – 23.45	Dhr. Ing. J. Bernds Dhr. J. Keijzer
26-06-2019	Avond	Vleermuizen	22:04 – 00:04	Dhr. Ing. N. Alderliesten Dhr. Ing. J. Bernds
27-06-2019	Ochtend	Vleermuizen	02:22 – 05:22	Dhr. J. Keijzer Dhr. Ing. N. Alderliesten
18-07-2019	Dag	Platte schijfhoren	N.v.t.	Mevr. M. Kortlever-Boer MSc Mevr. Ing. T. Deugd
19-08-2019	Nacht	Vleermuizen	00:30 – 02:30	Dhr. J. Keijzer Dhr. Ing. N. Alderliesten
10-09-2019	Nacht	Vleermuizen	00:00 – 02:00	Dhr. J. Keijzer Dhr. Ing. N. Alderliesten

Tabel 3: Weersomstandigheden*

Datum	Temperatuur (°C)		Overheersende windrichting –kracht (Bft)	Bewolking	Neerslag (mm)
	Min.	Max.			
29-04-2019	2,4	15,7	N 2	Half tot zwaar bewolkt	0,0
09-05-2019	7,9	17,2	ZW 3	Zwaar bewolkt	8,4**
17-05-2019	7,0	15,9	O 3	Vrijwel geheel bewolkt	0,0
26-06-2019	15,9	22,2	N 3	Half tot zwaar bewolkt	0,0
27-06-2019	13,7	21,9	NNO 3	Licht bewolkt	0,0
18-07-2019	15,8	23,1	ZW 3	Geheel bewolkt	1,5**
19-08-2019	14,2	21,0	ZW 3	Half bewolkt	0,0
10-09-2019	6,7	19,7	W 2	Zwaar bewolkt	0,0

* Weersomstandigheden dichtstbijzijnde weerstation (Rotterdam).

** Op het moment van het veldbezoek was het droog en/of waren er buien maar voor de onderzochten soorten was dit niet van negatieve invloed op het onderzoek

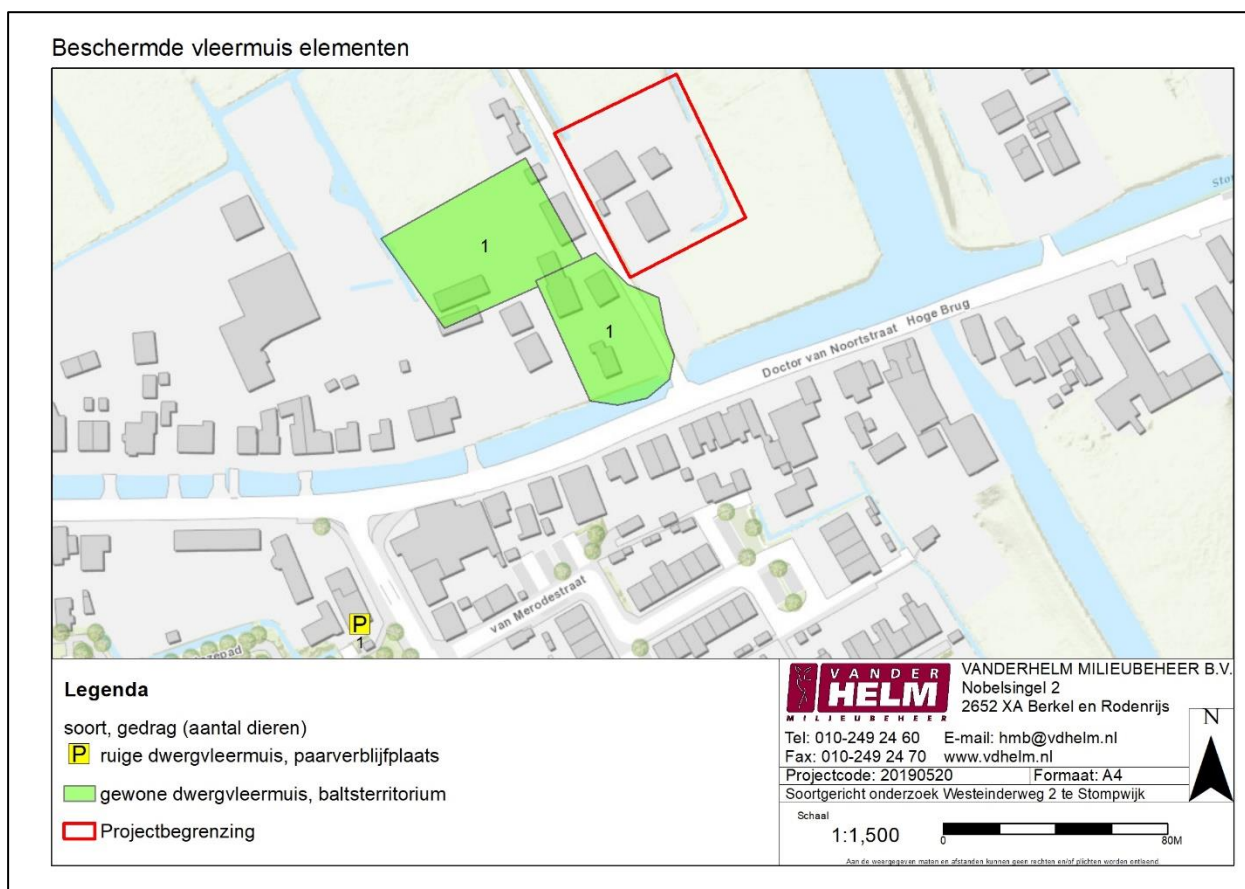

4. ONDERZOEKSRESULTATEN EN INTERPRETATIE

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten nader toegelicht en wordt aangegeven waar nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen, in het projectgebied aanwezig zijn. Een overzicht van deze verblijfplaatsen is weergegeven op afbeeldingen 3 en 4. Voor de achterliggende waarnemingen per bezoek wordt verwezen naar bijlage 4 en 5.

4.1 VLEERMUIZEN

Er zijn tijdens het onderzoek geen voortplantings- en rustplaatsen van vleermuizen binnen het projectgebied vastgesteld. Buiten het projectgebied zijn twee baltterritoria van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis vastgesteld. Deze zijn hieronder (afbeelding 3) weergegeven.

Afbeelding 3: Aangetroffen beschermde elementen vleermuizen

4.1.1. ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van het vaststellen of uitsluiten van zomer- en of kraamverblijven zijn geen zwermende, invliegende of uitvliegende vleermuizen waargenomen ter plaatse van het woonhuis en de boom met holten. Derhalve wordt geconcludeerd dat geen zomer- en/of kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis aanwezig zijn.

4.1.2. PAARVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de veldbezoeken ten behoeve van het vaststellen of uitsluiten van paarverblijfplaatsen zijn geen zwermende, invliegende of uitvliegende vleermuizen waargenomen ter plaatse van het woonhuis en de boom met holten. Derhalve wordt geconcludeerd dat geen paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, watervleermuis en meervleermuis aanwezig zijn.

4.1.3. OVERIGE WAARNEMINGEN

Tijdens de veldbezoeken op 20 augustus 2019 en 10 september 2019 zijn twee baltsterritoria (paarverblijfplaatsen) van de gewone dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aangetroffen.

Er zijn tijdens de veldbezoeken in het zomer/kraam- en paarseizoen diverse langsvliegende en foeragerende gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen, laatvliegers, rosse vleermuizen, watervleermuis en een gewone grootoorvleermuis waargenomen in en in de omgeving van het projectgebied. De overige waarnemingen betreffen vooral overvliegende of foeragerende individuen van voornamelijk gewone dwergvleermuizen. Deze dieren hadden geen essentiële binding met het projectgebied, door alternatieve routes of foerageerplekken in de omgeving.

Daarnaast zijn enkele overvliegende ruige dwergvleermuizen, laatvliegers, rosse vleermuizen en een enkele watervleermuis waargenomen. De rosse vleermuizen en laatvliegers vlogen hoog over en gebruikte de bomen niet als geleiding (laten geen binding zien met het projectgebied) en/of waren kort foeragerend boven het projectgebied aanwezig en vlogen vervolgens weer door richting geschiktere foerageergebieden in de omgeving van het projectgebied.

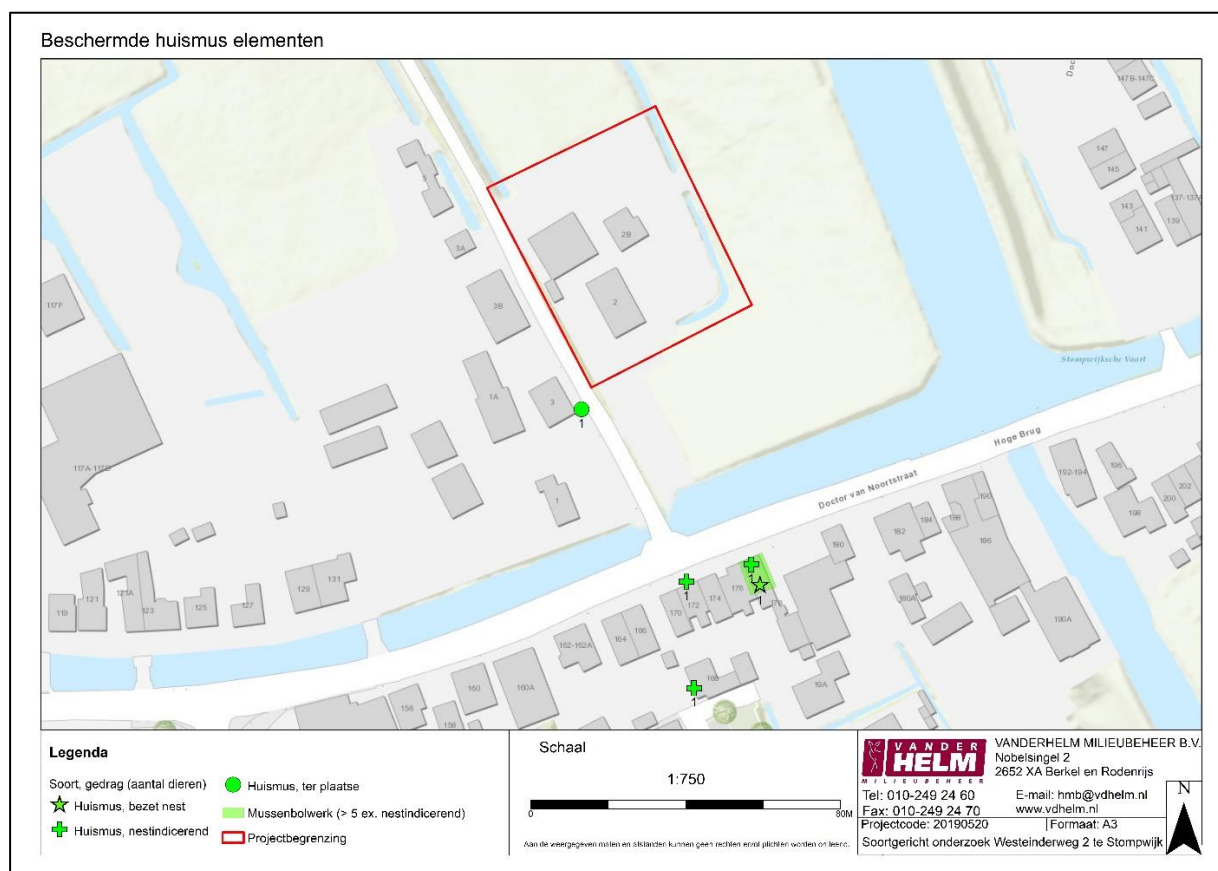
De watervleermuizen vlogen over de Westeinderweg. In de omgeving zijn diverse zeer geschikte structuren aanwezig zoals de Stompwijkse Vaart en de Nieuwe Vaart. Deze dieren hadden geen essentiële binding met het projectgebied, door alternatieve routes of foerageerplekken in de omgeving.

Een opvallende waarneming is die van 17 mei 2019. Tijdens dit bezoek werd een gewone grootoorvleermuis waargenomen binnen het projectgebied. Deze kwam al vroeg in de avond aangevlogen van buiten het projectgebied, om vervolgens kort binnen het projectgebied te foerageren en vloog daarna door in onbekende richting. Na deze waarneming zijn geen vervolgwaarnemingen meer gedaan. Uitgesloten kan worden dat deze een essentiële binding heeft met het projectgebied, door de korte waarneming en de alternatieve routes of foerageerplekken in de omgeving.

4.2. HUISMUSSEN

Tijdens de veldbezoeken voor het huismusonderzoek op 29 april 2019 en 9 mei 2019 zijn geen huismussen ter plaatse van het projectgebied aangetroffen. Op basis hiervan kunnen nest- en rustplaatsen van huismussen binnen het projectgebied worden uitgesloten. Buiten het projectgebied en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn diverse roepende en nestelende huismussen vastgesteld. De locaties zijn hieronder (afbeelding 4) weergegeven.

De nestplaatsen van de huismussen zijn voornamelijk aanwezig in de woningen aan de Doctor van Noortstraat. Dit is aan de zuidkant van het projectgebied. Hier zijn veel woningen aanwezig met pannendaken en ruimte onder de dakpannen. Dit zijn geschikte nestlocaties voor huismussen. Dit blijft ook wel uit het feit dat hier verschillende nestplaatsen zijn aangetroffen en een nestplaats van meer dan 5 dieren. De tuinen van de betreffende woningen zijn groen met veel bomen en struiken. Dit zijn ideale foerageer- en schuilgelegenheden voor huismussen.

Afbeelding 4: Aangetroffen beschermde elementen huismussen

3.3. PLATTE SCHIJFHOREN

Tijdens het bezoek op 18 juli 2019 ten behoeve van het vaststellen of uitsluiten van de platte schijfhoren zijn geen individuen van de platte schijfhoren aangetroffen binnen het projectgebied. In het projectgebied zijn drie watergangen bemonsterd op de aanwezigheid van de platte schijfhoren (zie afbeelding 5). Gedurende het onderzoek zijn diverse slakken verzameld en ter plaatse gedetermineerd. De gevangen slakken bleken allen draaikolkschijfhorens te zijn, een algemeen voorkomende slakkensoort. Derhalve kan worden geconcludeerd dat de platte schijfhoren in het projectgebied niet voorkomt.

Afbeelding 5: De bemonsterde watergangen in het projectgebied.

In het projectgebied is de draaikolkschijfhoren gevangen. Dit betreft een algemeen voorkomende slakkensoort. Op afbeelding 6 zijn enkele voorbeelden van de draaikolkschijfhoren weergegeven.

Afbeelding 6: Draaikolkschijfhorens, die zijn aangetroffen tijdens het onderzoek naar de platte schijfhoren.

5. TOETSING AAN WETGEVING

In dit hoofdstuk is beschreven wat de wettelijke consequenties zijn die voortvloeien uit de aanwezigheid van beschermde voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van vleermuizen en de platte schijfhoren en nesten van de huismus, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Voor meer informatie over de juridische achtergronden wordt verwezen naar bijlage 2. De betreffende artikelen van de Wet natuurbescherming zijn opgenomen in box 2.

5.1 VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn zoogdieren die beschermd zijn vanuit de Europese habitatrichtlijn en opgenomen in de Wet natuurbescherming. De voortplantings- en/of rustplaatsen of de onderdelen van voortplantings- en/of rustplaatsen (functioneel leefgebied) van vleermuizen zijn jaarrond beschermd. Dit betekent dat de verblijfplaats, vliegroute of foerageergebied ook beschermd is gedurende periode in het jaar dat de vleermuis er geen gebruik van maakt.

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat er in het projectgebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Met betrekking tot vleermuizen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming dan ook geen vervolgstappen noodzakelijk.

Wel geldt voor de aanwezige foeragerende en langsvliegende vleermuizen de zorgplicht zoals opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt in dat foeragerende en langsvliegende vleermuizen niet onnodig mogen worden verstoord door verlichting.

5.2 HUISMUSSEN

Huismussen zijn vogels die beschermd zijn onder vogels-categorie 2 van de Wet natuurbescherming. In categorie 2 zijn nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of die afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop opgenomen. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat er in het projectgebied geen nest of rustplaatsen van huismussen aanwezig zijn. Met betrekking tot huismussen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming dan ook geen vervolgstappen noodzakelijk.

5.3 PLATTE SCHIJFHOREN

Uit het soortgericht onderzoek blijkt dat er in het projectgebied geen voortplantings- en rustplaatsen van platte schijfhorens aanwezig zijn. Met betrekking tot de platte schijfhoren zijn in het kader van de Wet natuurbescherming dan ook geen vervolgstappen noodzakelijk.

6. CONCLUSIES

Ter plaatse van de Westeinderweg 2 te Stompwijk is een soortgericht onderzoek naar vleermuizen, huismus en de platte schijfhoren uitgevoerd. Ter plaatse van het projectgebied is men voornemens in de toekomst de woning en schuren te slopen en twee nieuwe woningen te realiseren.

Het doel van het onderzoek is het uitsluiten dan wel aantonen van nesten, voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van alle onderzochte soorten in het projectgebied. Vervolgens is bepaald of door de werkzaamheden sprake kan zijn van het overtreden van de Wet natuurbescherming en welke vervolgstappen mogelijk noodzakelijk zijn.

6.1 CONCLUSIES

Op basis van het soortgericht onderzoek is het volgende geconcludeerd:

Tabel 4: Conclusies soortgericht onderzoek

Soort(groep)	Conclusie
Vleermuizen	- in het projectgebied geen zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. - in het projectgebied geen paar- en winterverblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. - in de directe omgeving van het projectgebied 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en 1 paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis aanwezig zijn. Deze verblijfplaatsen zijn buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden gelegen. - rekening gehouden dient te worden met de zorgplicht om de langsvliegende en foeragerende vleermuizen niet onnodig te verstoren.
Huisumus	- in het projectgebied geen nesten, rustplaatsen of essentieel leefgebied van de huismus vastgesteld zijn. Met betrekking tot de huismussen zijn geen vervolgstappen nodig.
Platte schijfhoren	- in het projectgebied zijn geen voortplantings- en rustplaatsen of essentieel leefgebied van de platte schijfhoren vastgesteld. Met betrekking tot de platte schijfhoren zijn geen vervolgstappen nodig.
Overige waarnemingen	- In het projectgebied kunnen tijdens het broedseizoen nesten of rustplaatsen van algemene broedvogels aanwezig zijn.

6.2 VERVOLGSTAPPEN

De aanbevelingen naar aanleiding van het uitgevoerde soortgericht onderzoek zijn weergegeven in tabel 5.

Tabel 5: Aanbevelingen soortgericht onderzoek

Vervolgstappen	Uitvoering	Periode
Algemene broedvogels	Geadviseerd wordt de werkzaamheden in eerste instantie uit te voeren buiten het broedseizoen. Enkel indien tijdens een controle, uitgevoerd door een deskundig ecooloog, blijkt dat in het projectgebied en de directe omgeving geen broedende vogels of nesten aanwezig zijn, kunnen werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd. Indien algemene broedvogels in het projectgebied broeden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen en dient door een deskundig ecooloog te worden bepaald of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.	Het broedseizoen loopt globaal van maart tot en met augustus. De daadwerkelijke periode is afhankelijk van weersinvloeden en vogelsoorten die in het projectgebied worden verwacht. De duur van het broedseizoen dient te worden bepaald door een deskundig ecooloog.
Zorgplicht	In het kader van de zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden buiten het actieve seizoen van vleermuizen (globaal van april tot november) of overdag in het actieve seizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is dient verstoring van vleermuizen in de avond/nacht door verlichting zoveel als mogelijk te worden voorkomen. Dit kan worden bereikt door bijvoorbeeld bouwlampen gericht op het werk te laten schijnen, zodat	Gedurende de uitvoering van de werkzaamheden.

	uitstraling van licht naar de omgeving wordt voorkomen. Gedurende de werkzaamheden dient voldoende zorg in acht te worden genomen voor alle in het wild voorkomende flora en fauna. Aanwezige dieren moeten voldoende tijd krijgen om te kunnen vluchten. Indien men onverwachts strikt beschermde soorten aantreft dient direct een deskundig ecooloog te worden geraadpleegd om af te stemmen of, op welke manier en wanneer de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Wet natuurbescherming. Bij twijfel over de aanwezigheid van een strikt beschermde soort wordt geadviseerd altijd de hulp van een deskundige in te schakelen.	
--	---	--

6.3 VRIJBLIJVENDE AANBEVELING

Om bij te dragen aan het behoud van populaties van vleermuizen, vogels en insecten wordt het volgende geadviseerd:

1. Natuur inclusief bouwen. Dit kan gerealiseerd worden door in de te realiseren woningen/gebouwen kasten in te bouwen voor bijvoorbeeld de huismus (vogelvides), gierzwaluw en vleermuizen.
2. Het aanbrengen van insectenhôtels.
3. Het aanbrengen van nestkasten voor vogels. Dit heeft betrekking op algemeen voorkomende broedvogels in Nederland, zoals de koolmees, pimpelmees en spreeuw.
4. De tuin zo groen mogelijk inrichten en zoveel als mogelijk werken met inheems plantmateriaal.

REFERENTIELIJST

- Barataud, M, 2015. *Acoustic Ecology of European Bats Species identification, study of their habitats and foraging behavior* ISBN Biotope: 978-2-36662-144-0
- BIJ12 (juli 2017, versie 1.0). *Kennisdocument gewone dwergvleermuis.*
- BIJ12 (juli 2017, versie 1.0). *Kennisdocument ruige dwergvleermuis.*
- BIJ12 (juli 2017, versie 1.0). *Kennisdocument huismus.*
- Dietz, C., O von Helversen, D. Nill., 2009. *Vleermuizen: Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika.* Tirion Natuur.
- Korsten, E., Bureau Waardenburg B.V., 2012, *Vleermuiskasten; Overzicht van toepassing, gebruik en succesfactoren*
- Kosten, E., Jansen, E. 2015 *Symposium Vleermuizen in de Stad. Presentatie over vorst-zwermen en waarnemingen van dwergvleermuizen in winterslaap.*
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden en A. van Diepenbeek, VZZ, 2^e druk 2003. *Zoogdieren van West-Europa.* uitgeverij KNNV,
- Middleton, N, Froud, A, French, K 2014. *Sociall Calls of the Bats of Britain and Ireland.* Exeter: Pelagic Publishing. ISBN: 9 781970 801678
- Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl/nieuws/113-vleermuisprotocol-2013-uitgebracht-27-maart-2013
- Netwerk Groene Bureaus: vleermuisprotocol 2017. <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Russ, J. , 2012. *Britisch Bat Calls: A Guide To Species Identification.* Pelagic Publishing ISBN-13: 9781907807251
- Sendor, T, 2002. *Population ecology of the pipistrelle bat (Pipistrellus pipistrellus Schreber, 1774): the significance of the year-round use of hibernacula for life histories.*
- Simon, M.,Hüttenbügel, S., Smit-Viergutz, J., 2004. *Ecology and Conservation of Bats in Villages en Towns.* ISBN 3-7843-3619-1
- Skiba, R. 2009. *Europäische Fledermäuse Kennzeichen, Echoortung und Detektoranwendung.* ISBN: 3 89432 907 6
- VanderHelm Milieubeheer B.V. *Ecologische quickscan Westeinderweg 2 te Stompwijk.* kenmerk 20190482, d.d. 11-04-2019

BIJLAGE 1 REGIONALE SITUATIEKAART PROJECTGEBIED

= Projectgebied

BIJLAGE 2 WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE KADERS NATUURBESCHERMING

In Nederland wordt de bescherming van natuur geregeld met behulp van de Wet natuurbescherming. Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van enerzijds in het wild levende dieren (fauna) en planten (flora) en anderzijds de gebiedsbescherming en de bescherming van houtopstanden. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de vigerende wet- en regelgeving inzake de Wet natuurbescherming.

WET NATUURBESCHERMING (01-01-2017)

De Wet natuurbescherming is een samenvatting van drie voormalige natuurwetten: De Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Onder de Wet natuurbescherming valt nu de soortenbescherming en de gebiedsbescherming.

SOORTENBESCHERMING (FLORA EN FAUNA)

De Wet natuurbescherming beschermt kwetsbare en zeldzame flora en fauna. De wet geldt daar waar beschermde soorten voorkomen. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in Europees- en nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Afhankelijk van de beschermde status van een soort dient bij de aantasting van exemplaren of nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort, een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Belangrijk voor de toekenning hiervan is de status, maar ook of de duurzame instandhouding van de populatie wel of niet in het geding is. Indien geen verbodsbepalingen worden overtreden kan mogelijk worden volstaan met een mitigatieplan.

Europees beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn en vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Voor deze soorten dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, dwingende redenen van groot openbaar belang of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn

Voor vogels dienen in het geval van ruimtelijke ontwikkeling mitigerende maatregelen opgesteld te worden die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de nesten en rustplaatsen gegarandeerd wordt. Tevens kunnen werkzaamheden, onder voorwaarden, worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is kan, indien de volgende belangen aan de orde zijn: bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer of volksgezondheid of openbare veiligheid, een ontheffing aangevraagd worden.

Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

Deze soorten betreffen in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij de Wet natuurbescherming.

Vrijstelling

Middels een vrijstellingsregeling kan in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling vrijstelling verleend worden voor nationaal beschermde dier- en plantensoorten. Derhalve hoeft voor deze soorten geen ontheffing te worden aangevraagd. Voor deze soorten blijft wel de algemene zorgplicht van kracht. Per provincie wordt een vrijstellingslijst opgesteld. Elke provincie kan ervoor kiezen om verschillende soorten vrij te stellen. Per project zal gekeken moeten worden welke dier- en plantensoorten in de betreffende provincie zijn vrijgesteld. Voor soorten die niet zijn vrijgesteld dient gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode, of dient bij de aantasting van exemplaren nesten, voortplantings- of rustplaatsen van deze soort bij activiteiten die de verbodsbepalingen overtreden, een ontheffing op de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

VERBODEN HANDELINGEN

Naast de zorgplicht zijn een aantal verboden handelingen opgenomen. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 3.1 Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Nationaal beschermde dier- en plantensoorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;

- c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Gedragscode

Voor zowel Europees als nationaal beschermde soorten geldt dat werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden volgens een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. De betreffende gedragscode moet voor de werkzaamheden en soort(groep) geschreven en beschikbaar zijn. Dit geldt indien de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of –bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik, of
- een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd onder een gedragscode, mits de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van de soorten behouden blijft.

Positieve afwijzing

Als er maatregelen genomen worden om de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van zowel Europees als nationaal beschermde soorten garanderen, is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk. Om er echter zeker van te zijn of de opgestelde mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan op basis van deze maatregelen een ontheffing bij de betreffende provincie worden aangevraagd. Indien de provincie akkoord gaat met de mitigerende maatregelen en de functionaliteit van de nesten, voortplantings- of rustplaatsen van de soorten hiermee behouden blijft, wordt de ontheffingsaanvraag positief afgewezen en mogen de werkzaamheden zonder ontheffing worden uitgevoerd.

ZORGPLICHT

De zorgplicht valt onder zowel de soortenbescherming (dier- en plantensoorten) als gebiedsbescherming. Onderstaand worden de maatregelen met betrekking tot zorgvuldig handelen weergegeven, zoals opgenomen artikel 1.11 en artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura-2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura-2000 gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Artikel 3.31, lid 3, van de Wet natuurbescherming

3. Van zorgvuldig handelen is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:
- a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en
 - b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:
 - i. dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
 - ii. nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
 - iii. eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of
 - c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, onworteld of vernield.

GBIEDSBESCHERMING

Onder de gebiedsbescherming vallen de Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, Beschermde Natuurmonumenten, gebieden ter uitvoering van verdragen en andere internationale verplichtingen (zoals wetlands) en houtopstanden.

NATURA2000

Natura 2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. Voor elk Natura 2000-gebied wordt door de betreffende provincie een beheerplan opgesteld, waarin de nodige instandhoudingsmaatregelen zijn opgenomen.

Artikel 2.7, lid 2, van de Wet natuurbescherming stelt over Natura 2000-gebieden het volgende:

'Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.'

De toetsing betreft het vaststellen of het projectgebied in of in de omgeving van een beschermd natuurgebied gelegen is en of er sprake is van een negatief effect op de beschermde natuurwaarden. Als dit niet het geval is dan is verder onderzoek niet nodig. Indien er wel sprake is van een effect op beschermde natuurwaarden is een aanvullende toetsing noodzakelijk, waarbij wordt vastgesteld in hoeverre er sprake is van een negatief effect.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het beschermingsregime voor gebieden die vallen onder het NNN vloeit voort uit het Natuurbeleidsplan uit 1991 en de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening. Het is in de Nota Ruimte op nationaal niveau en vervolgens door de provincies op provinciaal niveau nader uitgewerkt. Bescherming van deze gebieden is op planologische basis en er wordt van uitgegaan van het "Nee, tenzij"-regime en compensatiebeginsel. Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt in het NNN het "nee, tenzij"-regime. Indien een voorgenomen ingreep de "nee, tenzij"-afweging met positief gevolg doorloopt kan de ingreep plaatsvinden, mits de eventuele nadelige gevolgen worden gemitigeerd en resterende schade wordt gecompenseerd. Indien een voorgenomen ingreep niet voldoet aan de voorwaarden uit het "nee, tenzij"-regime dan kan de ingreep niet plaatsvinden.

Houtopstanden

Onder de Wet natuurbescherming (houtopstanden) vallen:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd.

Wanneer voor het uitvoeren van werkzaamheden houtopstanden zoals hierboven beschreven gekapt moeten worden geldt een meldings- en herplantplicht. De kapmelding is geen kapvergunning. In sommige gemeenten is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Voordat gekapt wordt, is het raadzaam bij de gemeente na te vragen of een vergunning vereist is. Als dat zo is, moet die apart worden aangevraagd. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Binnen drie jaar nadat een bos is gekapt, moet het worden herplant. Deze termijn van drie jaar geldt ook als het bos door een calamiteit (brand, storm, ziekten of plagen) verloren gaat. Na drie jaar moet er een geslaagde herbebossing zijn uitgevoerd. Een herbeplanting die niet goed is aangeslagen moet, binnen 3 jaar na kap, worden ingeboet.

In de Wet natuurbescherming zijn verboden handelingen ten aanzien van houtopstanden opgenomen in artikel 4.2. Deze worden hieronder weergegeven.

Artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming

1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
 - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt;
 - b. de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan, en
 - c. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

De meldings- en herplantplicht is niet van toepassing:

- indien houtopstanden worden geveld ter uitvoering van instandhoudingsmaatregelen of ten behoeve van Natura 2000-gebieden;
- voor het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode.

In uitzonderingsgevallen kan een kapverbod worden opgelegd als het natuur- en landschapsschoon ernstig geschaad dreigt te worden door de voorgenomen kap. In de praktijk gebeurt dit nagenoeg nooit. Er moet sprake zijn van opstanden of lanen van een uitzonderlijke natuurwaarde of landschappelijke waarde.

BIJLAGE 3 TIJDEN ZONSOPKOMST- EN ZONSONDERGANG

Koninklijk Nederlands
Meteorologisch Instituut
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

tijden van zonopkomst en –ondergang 2019

52°00' noorderbreedte en 5°00' oosterlengte

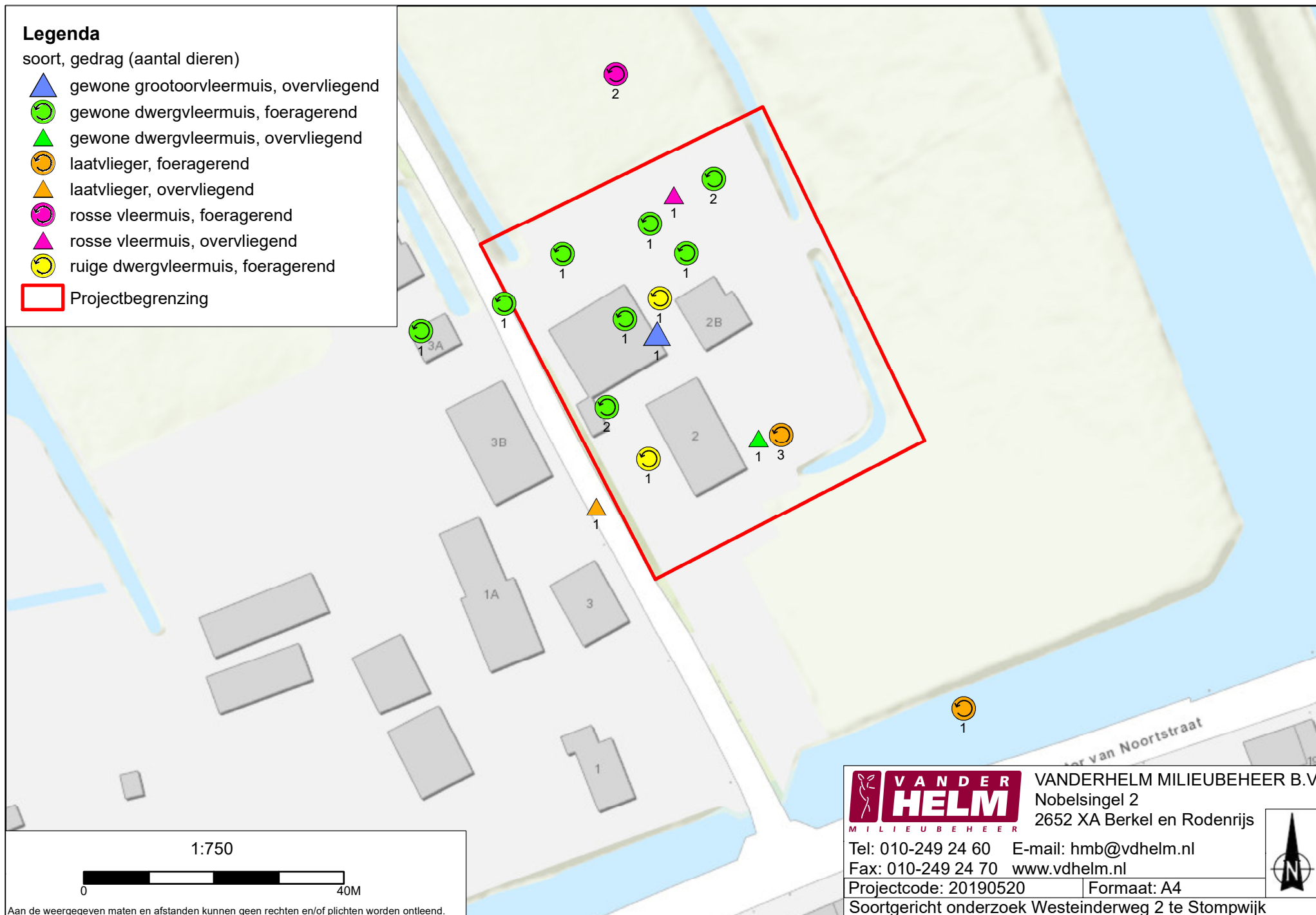
	januari		februari		maart		april		mei		juni		juli		augustus		september		oktober		november		december		
dag	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	op	onder	dag
01	08.48	16.39	08.20	17.27	07.27	18.19	07.16	20.13	06.11	21.04	05.26	21.50	05.24	22.03	06.01	21.30	06.51	20.28	07.40	19.18	07.34	17.12	08.25	16.32	01
02	08.48	16.40	08.19	17.29	07.24	18.21	07.14	20.15	06.09	21.06	05.26	21.51	05.25	22.03	06.03	21.29	06.53	20.26	07.42	19.16	07.36	17.10	08.26	16.32	02
03	08.48	16.41	08.17	17.31	07.22	18.23	07.11	20.17	06.07	21.08	05.25	21.52	05.26	22.02	06.04	21.27	06.54	20.23	07.44	19.14	07.38	17.09	08.28	16.31	03
04	08.48	16.42	08.16	17.33	07.20	18.24	07.09	20.18	06.05	21.09	05.24	21.53	05.26	22.02	06.06	21.25	06.56	20.21	07.45	19.11	07.40	17.07	08.29	16.31	04
05	08.47	16.44	08.14	17.35	07.18	18.26	07.07	20.20	06.04	21.11	05.23	21.54	05.27	22.01	06.07	21.24	06.58	20.19	07.47	19.09	07.41	17.05	08.30	16.30	05
06	08.47	16.45	08.12	17.37	07.16	18.28	07.04	20.22	06.02	21.13	05.23	21.55	05.28	22.01	06.09	21.22	06.59	20.17	07.49	19.07	07.44	17.03	08.32	16.30	06
07	08.47	16.46	08.11	17.38	07.13	18.30	07.02	20.23	06.00	21.14	05.22	21.56	05.29	22.00	06.11	21.20	07.01	20.14	07.50	19.05	07.45	17.02	08.33	16.29	07
08	08.46	16.47	08.09	17.40	07.11	18.32	07.00	20.25	05.58	21.16	05.22	21.57	05.30	22.00	06.12	21.18	07.03	20.12	07.52	19.02	07.47	17.00	08.34	16.29	08
09	08.46	16.49	08.07	17.42	07.09	18.33	06.58	20.27	05.57	21.17	05.21	21.58	05.31	21.59	06.14	21.16	07.04	20.10	07.54	19.00	07.49	16.58	08.35	16.29	09
10	08.45	16.50	08.05	17.44	07.07	18.35	06.55	20.29	05.55	21.19	05.21	21.58	05.32	21.58	06.15	21.14	07.06	20.07	07.55	18.58	07.50	16.57	08.36	16.29	10
11	08.44	16.52	08.03	17.46	07.04	18.37	06.53	20.30	05.53	21.21	05.20	21.59	05.33	21.57	06.17	21.12	07.07	20.05	07.57	18.56	07.52	16.55	08.38	16.28	11
12	08.44	16.53	08.01	17.48	07.02	18.39	06.51	20.32	05.52	21.22	05.20	22.00	05.34	21.57	06.19	21.10	07.09	20.03	07.59	18.53	07.54	16.54	08.39	16.28	12
13	08.43	16.55	08.00	17.50	07.00	18.40	06.49	20.34	05.50	21.24	05.20	22.00	05.35	21.56	06.20	21.09	07.11	20.00	08.01	18.51	07.56	16.52	08.40	16.28	13
14	08.42	16.56	07.58	17.52	06.57	18.42	06.46	20.35	05.48	21.25	05.20	22.01	05.36	21.55	06.22	21.07	07.12	19.58	08.02	18.49	07.57	16.51	08.40	16.28	14
15	08.41	16.58	07.56	17.53	06.55	18.44	06.44	20.37	05.47	21.27	05.20	22.02	05.38	21.54	06.23	21.05	07.14	19.56	08.04	18.47	07.59	16.49	08.41	16.28	15
16	08.41	16.59	07.54	17.55	06.53	18.46	06.42	20.39	05.45	21.28	05.19	22.02	05.39	21.53	06.25	21.03	07.15	19.53	08.06	18.45	08.01	16.48	08.42	16.29	16
17	08.40	17.01	07.52	17.57	06.51	18.47	06.40	20.41	05.44	21.30	05.19	22.02	05.40	21.52	06.27	21.00	07.17	19.51	08.07	18.42	08.03	16.47	08.43	16.29	17
18	08.38	17.03	07.50	17.59	06.48	18.49	06.38	20.42	05.42	21.31	05.19	22.03	05.41	21.50	06.28	20.58	07.19	19.49	08.09	18.40	08.04	16.45	08.44	16.29	18
19	08.38	17.04	07.48	18.01	06.46	18.51	06.36	20.44	05.41	21.33	05.19	22.03	05.43	21.49	06.30	20.56	07.20	19.46	08.11	18.38	08.06	16.44	08.44	16.29	19
20	08.37	17.06	07.46	18.03	06.44	18.53	06.33	20.46	05.40	21.34	05.20	22.03	05.44	21.48	06.32	20.54	07.22	19.44	08.13	18.36	08.08	16.43	08.45	16.30	20
21	08.35	17.08	07.44	18.04	06.41	18.54	06.31	20.47	05.38	21.36	05.20	22.04	05.45	21.47	06.33	20.52	07.24	19.42	08.14	18.34	08.09	16.42	08.46	16.30	21
22	08.34	17.09	07.42	18.06	06.39	18.56	06.29	20.49	05.37	21.37	05.20	22.04	05.47	21.45	06.35	20.50	07.25	19.39	08.16	18.32	08.11	16.41	08.46	16.31	22
23	08.33	17.11	07.40	18.08	06.37	18.58	06.27	20.51	05.36	21.39	05.20	22.04	05.48	21.44	06.36	20.48	07.27	19.37	08.18	18.30	08.13	16.39	08.47	16.31	23
24	08.32	17.13	07.37	18.10	06.34	18.59	06.25	20.52	05.35	21.40	05.21	22.04	05.49	21.43	06.38	20.46	07.29	19.35	08.20	18.28	08.14	16.38	08.47	16.32	24
25	08.31	17.15	07.35	18.12	06.32	19.01	06.23	20.54	05.33	21.41	05.21	22.04	05.51	21.41	06.40	20.44	07.30	19.32	08.22	18.26	08.16	16.37	08.47	16.33	25
26	08.29	17.16	07.33	18.14	06.30	19.03	06.21	20.56	05.32	21.43	05.21	22.04	05.52	21.40	06.41	20.41	07.32	19.30	08.23	18.24	08.17	16.36	08.48	16.33	26
27	08.28	17.18	07.31	18.15	06.27	19.05	06.19	20.58	05.31	21.44	05.22	22.04	05.54	21.38	06.43	20.39	07.34	19.28	07.25 17.22	18.21	16.36	08.48	16.34	27	
28	08.26	17.20	07.29	18.17	06.25	19.06	06.17	20.59	05.30	21.45	05.22	22.04	05.55	21.37	06.45	20.37	07.35	19.25	07.27	17.19	08.21	16.35	08.48	16.35	28
29	08.25	17.22			06.23	19.08	06.15	21.01	05.29	21.46	05.23	22.04	05.57	21.35	06.46	20.35	07.37	19.23	07.29	17.18	08.22	16.34	08.48	16.36	29
30	08.24	17.24			06.20	19.10	06.13	21.03	05.28	21.48	05.24	22.03	05.58	21.34	06.48	20.32	07.39	19.21	07.31	17.16	08.24	16.33	08.48	16.37	30
31	08.22	17.25			07.18 20.11				05.27	21.49			06.00	21.32	06.45	20.30			07.32	17.14			08.48	16.38	31

vanaf 1 januari tot en met 30 maart Midden-Europese Tijd | vanaf 31 maart tot en met 26 oktober Midden-Europese Zomertijd | vanaf 27 oktober tot en met 31 december Midden-Europese Tijd

BIJLAGE 4 WAARNEMINGEN VLEERMUIZEN TIJDENS VELDBEZOEKEN

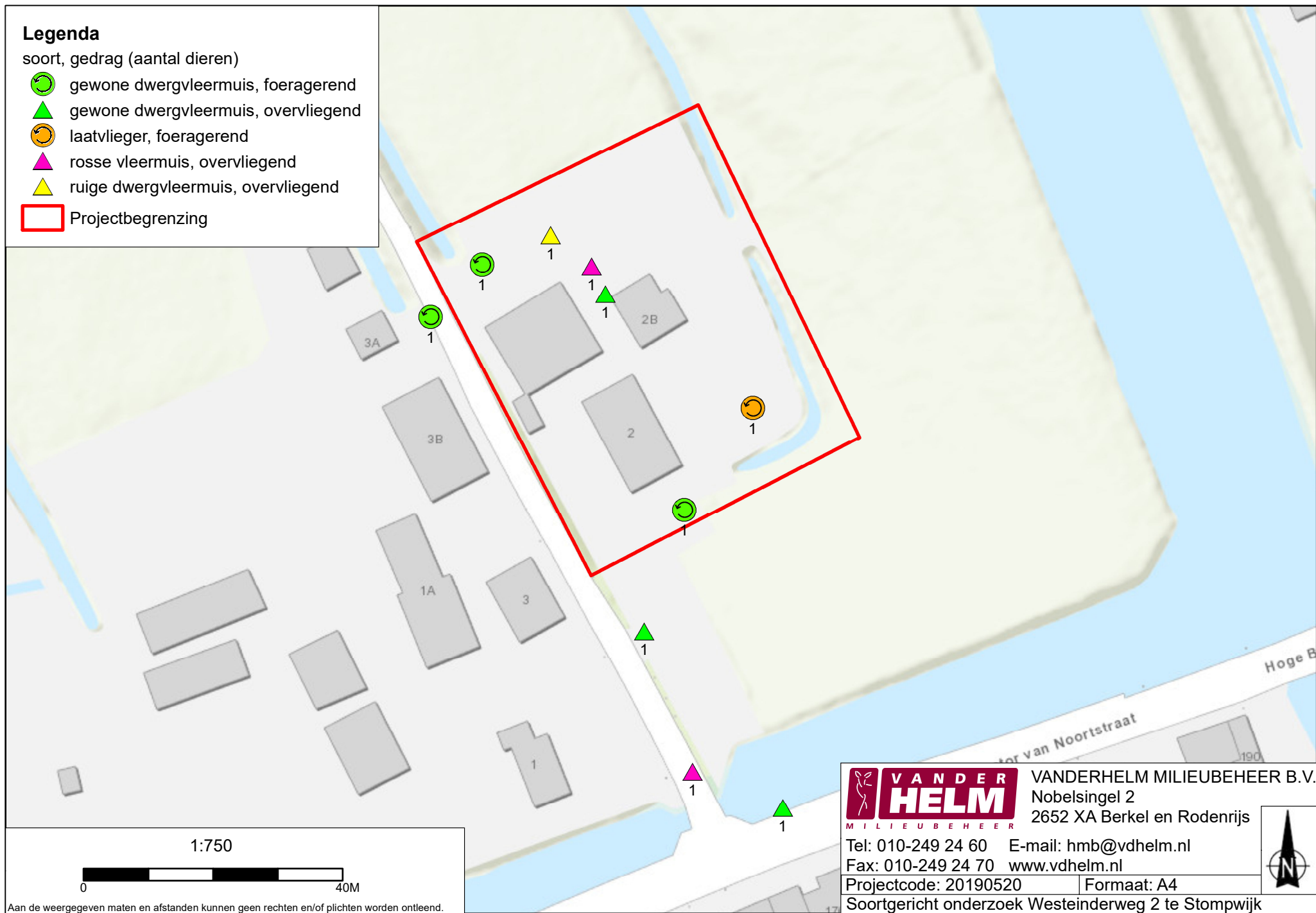
Bijlage: Vleermuisveldbezoek 17-05-2019 (avond)

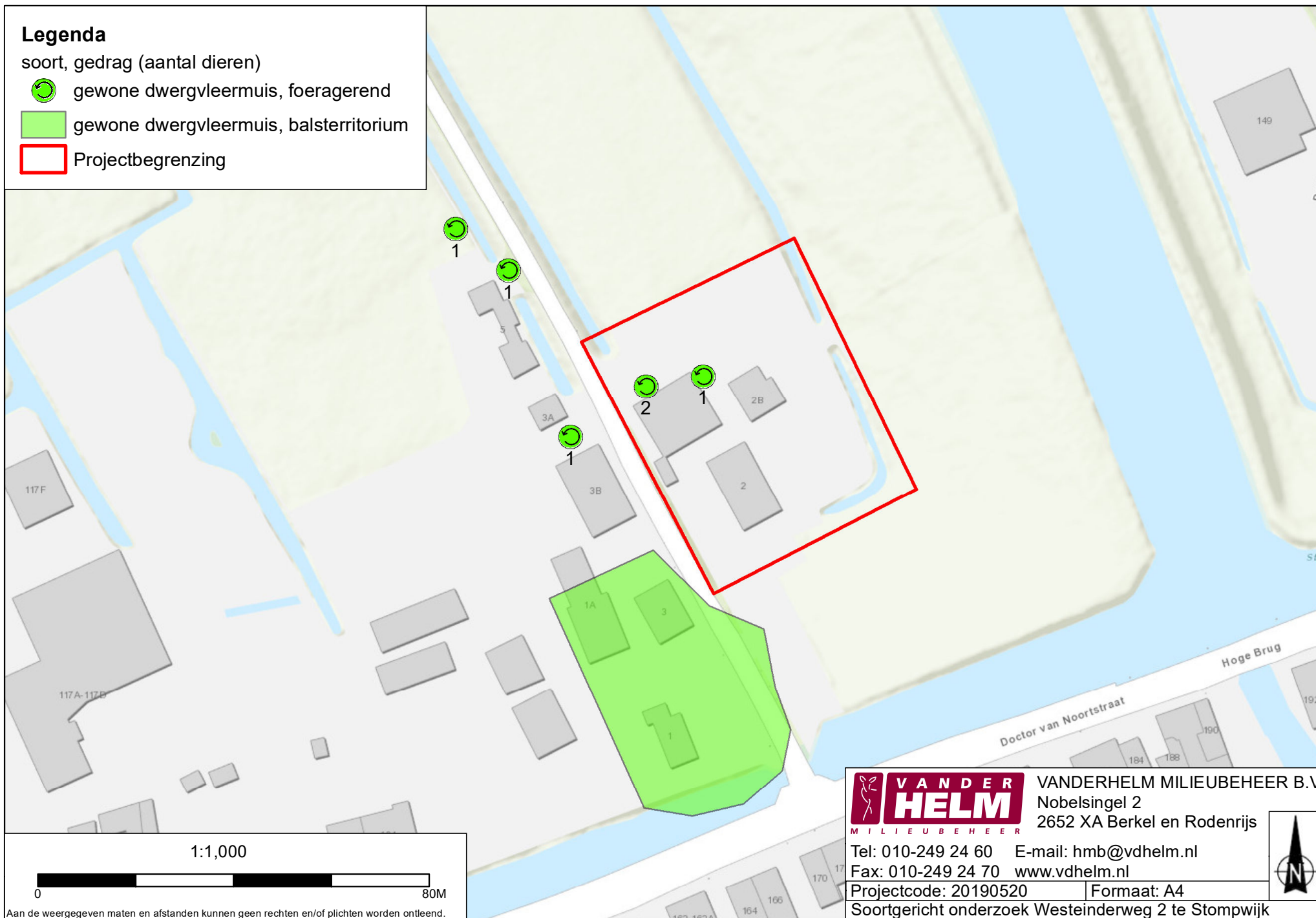
Bijlage: Vleermuisveldbezoek 26-06-2019 (avond)

Bijlage: Vleermuisveldbezoek 27-06-2019 (ochtend)

Bijlage: Vleermuisveldbezoek 20-09-2019 (middernacht)

Bijlage: Vleermuisveldbezoek 10-09-2019 (middernacht)

BIJLAGE 5 WAARNEMINGEN HUISMUSSEN TIJDENS VELDBEZOEKEN

Legenda

- Soort, gedrag (aantal dieren)
- ★ Huismus, bezet nest

✚ Huismus, nestindicerend

● Huismus, ter plaatse

★ Heggemus/zwartkop, bezet nest

■ Mussenbolwerk (> 5 ex. nestindicerend)

□ Projectbegrenzing

VANDERHELM MILIEUBEHEER B.V.
Nobelsingel 2
2652 XA Berkel en Rodenrijs
Tel: 010-249 24 60 E-mail: hmb@vdhelm.nl
Fax: 010-249 24 70 www.vdhelm.nl
Projectcode: 20190520 Formaat: A3
Soortgericht onderzoek Westeinderweg 2 te Stompwijk

Schaal

1:600

0

40M

Aan de weergegeven maten en afstanden kunnen geen rechten en/of plichten worden ontleend.

BIJLAGE 6 SOORTINFORMATIE WAARGENOMEN EN ONDERZOCHE SOORTEN

Laatvlieger - *Eptesicus serotinus*

De laatvlieger is een betrekkelijk grote vleermuis. De laatvlieger is te herkennen aan zijn tweekleurige vacht: koffiebruin op de rug en koffie-met-melk-bruin op de buik. De oren en snuit zijn zwart. Laatvliegers leven verspreid over heel Europa en op de Canarische Eilanden. In Nederland komt de laatvlieger vrij algemeen voor, voornamelijk op het platteland, dorpen en in de randstad.

Watervleermuis - *Myotis daubentoni*

De watervleermuis is een kleine tot middelgrote soort met relatief kleine oren. De vacht is bruingrijs tot donker bronskleurig op de rug en zilvergrijs met soms een bruinige tint op de buik. Ze hebben een roodbruine neus en donker grijsbruine oren en vlieghuid. Deze soort komt in bijna heel Europa voor en is in Nederland algemeen bekend. De watervleermuis verplaatst zich veelal over water, maar er zijn ook vliegroutes over land bekend. De soort foerageert bij voorkeur boven water.

Meervleermuis - *Myotis dasycneme*

De meervleermuis is een middelgrote vleermuis. Ze hebben een bruinige of vaal grijsbruine rug met een zijdeachtige glans en een witgrijze tot gelig grijze buik. Meervleermuizen hebben een korte roodbruine snuit en grijsbruine oren en vlieghuid. Ze komen voor in Midden- en Oost-Europa. Er zijn kraamkolonies bekend in Nederland. Meervleermuizen gebruiken vrijwel uitsluitend watergangen om zich te verplaatsen van de verblijfplaatsen naar de foerageergebieden. Deze foerageergebieden bestaan uit diverse typen water, waarbij de voorkeur uitgaat naar grotere wateren als meren en plassen.

Gewone dwergvleermuis - *Pipistrellus pipistrellus*

De gewone dwergvleermuis is de op één na kleinste Europese vleermuissoort. Ze hebben een vrij spitse snuit en korte driehoekige oren. Hun rug is roodbruin, kastanjebruin of donkerbruin, terwijl hun buik eerder geel- tot grijsbruin is. Hun snuit, oren en vlieghuid zijn zwartbruin. De gewone dwergvleermuis leeft in vrijwel heel Europa en is in België en Nederland een algemeen voorkomende soort. Dit is de vleermuis die men veelal tijdens de zomerperiode in tuinen en straten ziet.

Ruige dwergvleermuis - *Pipistrellus nathusii*

De ruige dwergvleermuis is een kleine vleermuissoort met korte, driehoekige oren. 's Zomers is hun rug rood- tot kastanjebruin en na de rui (juli/augustus) eerder donkerbruin met vaak een grijze tint. Ze hebben een licht- tot geelbruine buik. Hun staart, oren en vlieghuid zijn zwartbruin. Ruige dwergvleermuizen leven hoofdzakelijk in noordelijk Midden- en Oost-Europa. In Nederland is de soort voornamelijk vanaf de tweede helft van de zomer aanwezig. Kraamverblijfplaatsen van deze soort in Nederland zijn zeldzaam.

Rosse vleermuis - *Nyctalus noctula*

Deze grote vleermuis met brede oren heeft een korte, platte, roestkleurige vacht. Hun oren, snuit en vlieghuid zijn zwartbruin. De rosse vleermuis komt in een groot deel van Europa voor. Kraamkolonies zijn hoofdzakelijk bekend uit laaggelegen gebieden in Noord-Duitsland en Nederland. Nederland is dan ook van groot belang voor deze soort. De rosse vleermuis kan grote afstanden afleggen van de verblijfplaats naar foerageergebied en vliegt vaak in een rechte lijn op hoogte naar deze foerageergebieden. In tegenstelling tot de andere vleermuissoorten worden vliegroutes niet gebruikt.

Gewone grootoorvleermuis – *Plecotus Auritus*

Deze gewone grootoorvleermuis is een middelgrote vleermuis en te herkennen aan zijn zeer grote oren welke hij tijdens de winterslaap onder zijn vleugels vouwt. Boven zijn ogen heeft het dier een vrij grote bobbel en de vacht is geelbruin. Deze soort komt verspreid over heel Nederland voor maar heeft een voorkeur voor bomenrijke gebieden.

Huismus – *Passer domesticus*

De huismus is een kleine zangvogel welke zich voornamelijk voedt met zaden en insecten. Het mannetje onderscheidt zich van het bruine vrouwtje door zijn grijze kruin en wangen in combinatie met zijn zwarte keel en borst. De huismus nestelt bij voorkeur in gebouwen waar zich geschikte broedlocaties bevinden onder bijvoorbeeld de dakpannen. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen en is het gehele jaar rondom de nestplaats te vinden. Daarnaast zijn voldoende schuilgelegenheden en de constante aanwezigheid van voer een vereiste.

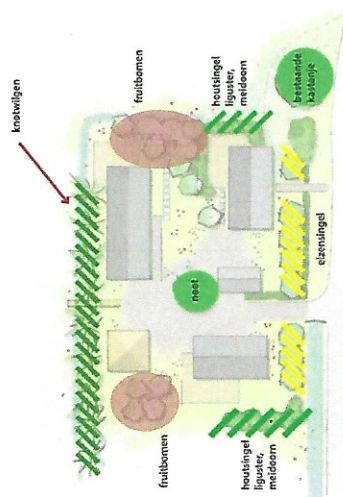
Platte schijfhoren - *Anisus (Disculifer) vorticulus*

De platte schijfhoren is een zoetwater-huisjesslak. Het huisje is schijfvormig met 5-5½ langzaam in grootte toenemende omgangen, waarbij in het midden van de laatste omgang een duidelijke naad of kiel loopt. Deze kiel ligt vrijwel geheel in het midden. De soort is zeer lokaal in Nederland in schone, rijk begroeide wateren aanwezig, met name in laagveengebieden en in het rivierengebied, maar ook elders. Lijkt erg op de andere schijfhorens, zoals de geronde schijfhoren en met name de draaikolk-schijfhoren.

BIJLAGE 7 TEKENING NIEUWE SITUATIE

bepanning

bouwinstituut te Stompwijk
1835 landschappelijke inpassing erf
schaal 1:200 (88x44cm) 30-8-2018 wijz. 30-10-2018

LINDELOOF TUIN- EN LANDSCHAPSARCHITECTEN B.V.